

19/11/2017

לכבוד
ח"כ איילת שקד
שרת המשפטים
ח"כ ניסן סולומיאנסקי
יו"ר ועדת חוק חוקה ומשפט

שלום רב וחג שמח,

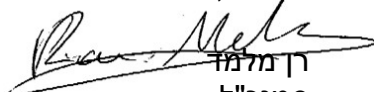
הנדון: עמדת עמותת "ידיד" בנושא אגרות בתובענות ייצוגיות

1. חוק תובענות ייצוגיות הוא דוגמא מצויינת לחוק אשר בא לאפשר הגשת תביעה במקום בו הפרט מסייע לכלל.
  2. מזה כעשר שנים מתפתחת הפרקטיקה בתחום התובענות הייצוגיות ואף כי יש בהחלט מקרים בהם מנוצל החוק להגשת "תובענות מדף" הרי שרוב מכריע של התובענות הייצוגיות מביאות שינוי משמעותי וחיובי בהתנהגות והתנהלות הגופים נגדם הן מוגשות וזאת מעבר לפיצי הכספי המוענק לתובע הייצוגי, לעורך הדין שייצג אותו ולקבוצה הנפגעת המיוצגת בתובענה.
  3. כארגון אשר פועל מזה עשרים שנה להגברת הנגישות והייצוג המשפטי של אוכלוסיות מעוטות הכנסה והזדמנויות אנו סבורים כי מכשיר התובענות הייצוגיות הינו אחד מהמכשירים החשובים ביותר המאפשר לקבוצות מוחלשות בחברה הישראלית להשיג צדק כלכלי וחברתי ולאפשר להן להביא לדיון סוגיות בעלות משקל אשר אין דרך אחרת להביאן לידי הכרעה שיפוטית מבלי לגרור את התובע להוצאות משפטיות כה כבדות שלא יהיה ביכולתו לעמוד בהן.
  4. אנו סבורים כי גם אם קיימת הטענה כי נעשה שימוש יתר בכלי התובענות הייצוגיות הרי שהדרך הנכונה אינה בהטלת אגרות גבוהות שימנעו את עצם הגשת הבקשה אלא דווקא הטלת הוצאות במקרים בהם מתברר כי מדובר בתובענה אשר עצם הגשתה בחוסר תום לב ואשר מטרתה היחידה היא להעשיר את התובע הייצוגי ובה כוחו בלבד.
  5. בימים אלה בהם האכיפה האזרחית היא אחד הכלים הבודדים המאפשרים עמידה על כללי החוקים והתקנות נדמה לנו כי הטלת אגרות כבדות על הגשת תובענות ייצוגיות פוגעות דווקא בציבור המבקש לסייע למדינה לבצע את פעולות האכיפה שהיא עצמה אינה מסוגלת לבצע ועל ידי כך מאפשרת לגופים עסקיים וציבוריים לחמוק מהחובות המוטלות עליהן על פי החוקים שחוקקה הכנסת.
- לאור אלה אנו מציעים את השינויים הבאים בנוסח התקנות האמור לידון השבוע בוועדת חוק חוקה ומשפט:
1. גובה האגרה שידרש תובע ייצוגי לשלם לא יעלה על גובה האגרה המוטלת כיום על הגשת עתירה לבית המשפט העליון/בג"צ או לחילופין 2,500 ש"ח לתביעה בבית משפט השלום ו-4000 ש"ח לתביעה בבית משפט מחוזי.
  2. ארגונים ללא כוונת רווח/ארגוני חברה אזרחית יוחרגו מתשלום האגרות. בין השאר מדובר בארגוני חברה אזרחית הפועלים לטובת אוכלוסיות מעוטות הכנסה והזדמנויות, קליניקות משפטיות
  3. יש לפטור מאגרה תובעים יחידים המנויים על אוכלוסיות אלה ואשר הם מיוצגים על ידי ארגונים חברתיים ללא מטרת רווח באשר זו כמעט הדרך היחידה לקבלת יומם בבית המשפט.

אנו מאמינים כי כלי התובענות הייצוגיות הינו הכרח במערכה הכלכלית הישראלית בה, במקרים רבים מנצלים ארגונים מסחריים ואף ציבוריים את כוחם כנגד האזרח הקטן בין אם הוא צרכן, עובד, תושב הנדרש לשלם תשלומי יתר על שירותים שהוא מבקש לקבל או אפילו כאלה המוטלים עליו,

על המדינה לשמור על כלי חשוב זה מכל משמר ולעשות הכל כדי לאפשר להשתמש בו בצורה קלה וללא שגובה אגרת השימוש בכלי תהפוך לחסם משמעותי שיחסל אותו כמעט לגמרי.

בברכה,

 רן מלמד
 סמנכ"ל

העתק:
 חברי ועדת חוק חוקה ומשפט
 עו"ד יובל אלבשן, דיקן הפקולטה למשפטים, המכללה האקדמית אונו
 עו"ד אסף פינק